

Проблеми розвитку електронної демократії та електронного урядування в Україні

Валентина Плескач

ДННУ «Академія фінансового управління», м.Київ, E-mail: v_pleskach@ukr.net

Using of ISO/IEC 14662:2004 Information of technology – Open-edi of reference model is discussed for e-government

Key words: Information society, e-services, e-government, electronic data interchange

Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери суспільного життя, в діяльність органів державної влади (ОДВ) та органів місцевого самоврядування визначається одним з пріоритетних напрямів державної політики. Згідно із Законом України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки” від 09.01.2007 №537-V основним завданням розвитку інформаційного суспільства в Україні є сприяння кожній людині на засадах широкого використання сучасних ІКТ можливостей створювати інформацію і знання, користуватися та обмінюватися ними, виробляти та надавати інформаційні послуги, повною мірою реалізуючи свій потенціал, підвищуючи якість свого життя і сприяючи сталому розвитку країни.

Одним із основних аспектів адміністративної реформи існуючої системи державного управління в Україні всіма сферами суспільного життя є інформатизація державного управління. Існує низка причин, які не дають можливості отримати бажану віддачу від інформатизації. Зокрема, це відсутність єдиного органу координації інформатизації на рівні держави, який відповідає за системний підхід до планування, фінансування, реалізації всіх проектів, що стосуються інформатизації загалом. Досвід розвинутих країн в інформаційній сфері свідчить, що там проблемами інформатизації займалися на найвищому рівні, як от – концепція UK Online Великобританії або урядова ініціатива Government On-Line Канади. У нашій країні – це Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України, котре, на нашу думку, не спроможне розв’язати першочергових проблем, якими є:

Неналежний рівень інформаційної координації ініціатив законодавчої влади (ВР України), виконавчої (Кабінет Міністрів України), судової влади та Секретаріату Президента України, що спричинено відсутністю загальносистемної концепції та програми розвитку інформаційного суспільства в цілому у державі, так і електронного урядування зокрема.

Відомча розпорошеність і дублювання багатьма відомствами виконання подібних програм з інформатизації зменшує можливість вирішувати спільні, загальнонаціональні завдання для всієї країни.

Недостатнє фінансування державних програм з інформатизації, з одного боку, є прямим наслідком відомчої розпорошеності, з іншого –

неефективного використання коштів, корумпованості, небажання налагодити спільне фінансування: наприклад, до бюджетних коштів залучати кошти комерційних структур, закордонних інвесторів тощо. Адже інформатизація при правильному виборі фінансової стратегії може давати надприбутки і приватному, і державному сектору.

Проблеми, які є перешкодою щодо впровадження елементів е-урядування у діяльність ОДВ та органів місцевого самоврядування, носять комплексний характер і не можуть бути вирішені на рівні окремих органів влади. Потребує подальшого розвитку нормативно-правова база, що регламентує розвиток інформаційного суспільства в Україні у напрямі забезпечення послуг суспільства знань (індикатори ЄС), у т.ч. послуг е-демократії та е-урядування. Розвиток е-урядування передбачає формування необхідної нормативно-правової бази, у тому числі, єдиних стандартів, протоколів і регламентів взаємодії суб'єктів е-урядування, законодавче визначення електронних державних послуг та електронних контрактних відносин тощо; створення національного Реєстру електронних інформаційних ресурсів, зокрема, спеціалізованих сайтів для підтримки операцій у режимі он-лайн для ОДВ усіх рівнів; надання ОДВ інформаційних послуг суспільству на базі сучасних ІКТ. Розвитку послуг е-урядування має сприяти впровадженій у 2007 р. національний стандарт України ДСТУ ISO/IEC 14662:200_ еталонної моделі відкритого електронного обміну даними (ЕОД), який є тотожним перекладом ISO/IEC 14662:2004 Information technology – Open-edi reference model [1]. Спочатку еталонну модель відкритого ЕОД було розроблено для впровадження стандартів, необхідних для спільної роботи організацій через ІТ-системи спільного доступу. Ця модель не залежить від: застосування ІКТ; сутності бізнесу або правил ведення бізнесу; бізнес-діяльності; сторін, що беруть участь у бізнесі. Еталонна модель відкритого ЕОД визначає необхідні стандарти для відкритого обміну даними, є еталоном цих стандартів внаслідок визначення базових концепцій, застосованих для їх розроблення. Вона відіграє роль основи для координації роботи між різними суб'єктами, залученими до стандартизації ЕОД і забезпечує рамки для координації та інтеграції чинних, нових та розроблення майбутніх стандартів. Еталонна модель відкритого ЕОД окреслює перспективу для чинних стандартів з е-бізнесу. Для опису відповідних аспектів бізнес-транзакцій еталонна модель відкритого ЕОД застосовує два види подання: бізнес-операційне подання (БОП); функціонально-сервісне подання (ФСП).

Література

1. Офіційний веб-сайт ДП «УкрНДНЦ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrndnc.org.ua/index.php?option=com_ushop&Itemid=69&grp=750&pgrp=751&lstdssu=754.